

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İŞK/41
5718 S. MÖHUK/24

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2025/5727
Karar No. 2025/10250
Tarihi: 23.12.2025

- YABANCILIK UNSURU TAŞIYAN İŞ SÖZLEŞMESİ
- YABANCILIK UNSURU TAŞIYAN SÖZLEŞMEYE DAYALI DAVADA HUKUK SEÇİMİ
- TÜR HUKUKUNUN ZİMNEN SEÇİLMİŞ OLMASI
- HÜKMÜN TAVZİHİ
- TARAFLAR ALEYHİNE YÜKÜMLÜLÜK TUTARLARININ DEĞİŞTİRİLECEK ŞEKİLDE HÜKÜM SONUCUNUN HÜKMÜN TASHİHİ YOLUYLA DEĞİŞTİRİLMESİ MÜMKÜN OLMAYACAĞI
- ALACAKLARIN YABANCI PARAYLA TAHSİLİ TALEP EDİLDİĞİNDE UYGULANACAK FAİZİN DEVLET BANKALARININ O YABANCI PARA İLE AÇILMIŞ BİR YIL VADELİ MEVDUAT HESABINA ÖDEDİĞİ EN YÜKSEK FAİZ ORANI OLACAĞI

ÖZETİ: 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkındaki Kanun'un 24/1 hükmüne göre hukuk seçimi, taraflarca açıkça yapılabileceği gibi zımni olarak da yapılabilir. Yabancılik unsuru taşıyan bir iş sözleşmesinin varlığı karşısında, Türk hukukuna göre açılmış bir davada davalı tarafça en geç cevap dilekçesi ile yabancı hukukun uygulanması gerektiği yönünde itirazda bulunulmaması yahut en geç ön inceleme duruşmasında tarafların hukuk seçimi konusunda anlaşmamış olmaları durumunda

uyuşmazlığa uygulanacak olan hukukun Türk hukuku olarak zimnen seçilmiş olduğunun kabulü gerekir. Buna göre somut uyuşmazlığa Türk hukukunun uygulanmasında bir isabetsizlik bulunmamaktadır.

Taraflar aleyhine yükümlülük tutarlarının değiştirilecek şekilde hüküm sonucunun hükmün tashihi yoluyla değiştirilmesi mümkün olmayıp, yapılan değişikliğin açık bir hesap hatasından kaynaklı maddi bir hata niteliğinde de olmadığı anlaşılmaktadır. Yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler uyarınca, tashih ile hüküm fıkrası değiştirilemez. 6100 sayılı Kanun'un 305/2 hükmü uyarınca, hüküm fıkrasının tavih ile de değiştirilmesi mümkün değildir. Yapılan işlemin 6100 sayılı Kanun'un 305/A maddesi kapsamında da değerlendirilmesi mümkün olmadığından kararın bozulması gerekmiştir.

Yabancı para borcuna hangi faizin uygulanacağı 3095 sayılı Kanun'un "Yabancı para borcunda faiz" kenar başlıklı 4/a hükmünde düzenlenmiş olup ilgili düzenlemede "Sözleşmede daha yüksek akdi veya gecikme faizi kararlaştırılmadığı hâllerde, yabancı para borcunun faizinde Devlet Bankalarının o yabancı para ile açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faiz oranı uygulanır." kuralına yer verilmiştir.

Somut olayda uyuşmazlık konusu alacakların yabancı parayla tahsili talep edildiğinden hüküm altına alınan alacaklara Bölge Adliye Mahkemesince 3095 sayılı Kanun'un 4/a maddesi gözetilerek faiz yürütülmüş ise de USD üzerinden açılmış bir yıllık vadeli mevduata Devlet bankalarınca uygulanan en yüksek faiz oranının uygulanacağı hükümde açıkça belirtilmemesi infazda tereddüt yaratır mahiyette olduğundan hatalı bulunmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin 05.12.2015-08.09.2016 tarihleri arasında davalı işverenin Cezayir'de bulunan işyerinde dava dışı alt işveren nezdinde, dış cephe alüminyum doğrama ustası olarak 2.000,00 USD ücret karşılığı çalıştığını, ücrete ilave barınma ve yemek yardımı ile ulaşım giderlerinin işveren tarafından karşılandığını, işveren tarafından altı aylık ücretinin ödenmediğini alt işveren Arte Yapı Sistemleri San ve Tic. Ltd. Şirketi (Arte Şirketi) ile davalı arasında asıl işveren alt işveren ilişkisi bulunduğunu, davalı Şirketin asıl işveren olarak işçilik alacaklarından sorumlu olduğunu, davacının sabah 08.00-23.00 saatleri arasında haftanın her günü çalıştığını, iki hafta da bir gün izin kullandırıldığını, dinî bayramların ilk günü dışında ulusal bayram ve genel tatil günlerinde çalıştırıldığını ancak karşılığının ödenmediğini, iş sözleşmesinin davalı işveren tarafından haksız ve bildirimsiz olarak feshedildiğini ileri sürerek ihbar tazminatı, ödenmeyen ücret alacağı, fazla çalışma ücreti alacağı, hafta tatili ücreti alacağı ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının müvekkili Şirketin çalışanı olmadığını, müvekkili Şirketin işveren sıfatı olmaması ve davacının çalıştığını iddia ettiği inşaat işlerinin yapımının, Şirket ile aralarında imzalanan sözleşme kapsamında davacının işvereni olan Arte Şirketine bırakılması nedeniyle taraflarına husumet yöneltilemeyeceğini, davanın öncelikle husumet yönünden reddi gerektiğini, yerleşik Yargıtay kararlarına göre bir işçinin hafta tatili yapmaksızın ve dinlenmeksizin fazla çalıştığı iddiasının hayatın olağan akışına aykırı olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; dosya içerisinde bulunan hizmet cetveline, detay sicil bilgilerine, işe giriş ve işten ayrılış bildirgelerine, ücret bordrolarına, banka hesap hareketlerine, tanık beyanlarına, işyeri sicil dosyasına, bilirkişi raporuna ve tüm dosya kapsamına göre; davacının 05.12.2015-08.09.2016 tarihleri arasında 9 ay 3 gün süre ile dava dışı Arte Şirketinde en son aylık net 2.000,00 USD ücret ile çalıştığı, davalının da kabulünde olduğu üzere dava dışı Şirket ile alt işveren sözleşmesi imzaladıklarını beyan ettiği anlaşılınca davalının dava konusu alacaklardan sorumlu olduğu, iş sözleşmesinin tazminata hak kazanılamayacak şekilde sona erdiğinin ispat yükü üzerinde olan davalı işveren tarafından haklı fesih olgusunun ispatlanamadığı, bu nedenle davacının ihbar tazminatına hak kazandığı, ödenmediği iddia olunan altı aylık ücretin ödendiğini gösterir herhangi bir belge sunulmadığı görülmekle davacının talep ettiği işbu ücret alacağına hak kazandığı, davacının tanıklarla ortak çalıştığı dönemler dikkate alınarak ayda iki hafta yedi gün otuz üç, iki hafta altı gün otuz sekiz saat çalıştığı ve fazla çalışma yaptığı, dinî bayramların ilk iki günü hariç tüm genel tatil günlerinde çalışmış olduğu, davalı işverenin ispat edilen işbu fazla

çalışma, hafta tatili ve genel tatil ücretlerinin ödendiğini yazılı delille ispat edemediğinden denetime elverişli bilirkişi raporuyla hesaplanan alacakların hüküm altına alındığı açıklanarak davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

1. İlk Derece Mahkemesi kararının taraf vekillerince istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; İlk Derece Mahkemesince reddedilen miktarın karar itibarıyla kesinlik sınırı altında kaldığından davacı vekilinin istinaf dilekçesinin miktardan reddine, dosya içeriğine göre davacının 05.12.2015-08.09.2016 tarihleri arasında dava dışı Arte Şirketi bünyesinde dış cephe alüminyum ustası olarak en son aylık net 2.000,00 USD ücret ile çalıştığı, Arte Şirketi ile davalı Şirket arasında asıl işveren alt işveren ilişkisi bulunduğu, zamanaşımına uğrayan alacağın bulunmadığı, davacı işçinin ücretinin Yargıtay emsal kararı doğrultusunda aylık net 2.000,00 USD, brüt tutarının ise 2.105,26 USD olarak belirlendiği, yurt dışı inşaat işlerinde çalışanların barınma ve yemek ihtiyaçlarının işverenlerce karşılandığı, davacı tanık anlatımlarının da bu yönde olduğu, barınma ve üç öğün yemek yardımı için aylık ortalama 200,00 USD ilavesi ile davacının kıdem ve ihbar tazminatına esas giydirilmiş brüt ücreti 2.305,26 USD olarak hesaplanmış olup davacının ihbar tazminatının yeniden hesaplandığı, bilirkişi raporunda fazla çalışma, hafta tatili ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının net tutarlar üzerinden hesaplanmış olmasına rağmen brüt hesaplama yapılmış gibi vergi kesintileriyle net tutara ulaşıldığı ancak İlk Derece Mahkemesince bu hesaba değil davacı vekilinin bilirkişi raporuna itiraz başlıklı 08.01.2022 tarihli dilekçesinde yaptığı hesaplama doğrultusunda karar verildiği, net tutarlar üzerinden yapılan hesaplamaya göre karar verildiğinden net ücrette değişiklik olmadığından İlk Derece Mahkemesinin fazla çalışma, hafta tatili ile ulusal bayram ve genel tatil ücret alacaklarına ilişkin karar ve gerekçesinin yerinde olduğu, uygulanan indirim de makul oranda olduğu, tanıkların davalarının olmasının beyanlarına tek başına itibar edilmemesini gerektirmeyeceği, emsal dosyalar ve işin ve işletmenin gereği tanıkların beyanlarına göre değerlendirme yapılmasında isabetsizlik bulunmadığı gerekçeleriyle davalı vekilinin istinaf başvurusunun belirtilen sebeple sınırlı kabulü ile İlk Derece Mahkemesi hükmü kaldırılarak yeniden esas hakkında hüküm kurulmak suretiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

2. Davacı vekilinin tashih talebi üzerine 07.05.2025 tarihli karar ile; giydirilmiş ücret kararda doğru şekilde belirtildiği hâlde hesaplamada hatalı ücretin alındığı anlaşılacakla ihbar tazminatı alacağı yeniden hesaplanarak hüküm altına alınmış, diğer alacak kalemleri yönünden ise aynı yönde karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde;

1. Islaha karşı zamanaşımı def'i gözetilmeden eksik incelemeyle karar

verildiğini,

2. Davacının müvekkili Şirket çalışanı olmadığını, çalıştığını iddia ettiği projenin yapımının dava dışı ve aynı zamanda davacının işvereni olan Arte Şirketine anahtar teslim suretiyle verildiğini, ihale makamı olan müvekkili Şirkete husumet yöneltilemeyeceğini,

3. Bilirkişi tarafından davacı tarafın iddiaları ve tanık beyanları doğrultusunda hafta tatili, genel tatil ücreti ve fazla çalışma ücreti hesaplandığını, ancak davacının söz konusu iddiaları yerleşik Yargıtay kararlarına ve hayatın olağan akışına aykırı olduğunu, ayrıca davacı tanıklarının müvekkili Şirkete karşı dava açmış olmaları nedeniyle davacıyla menfaat birlikteliği içerisinde olduklarından beyanlarına itibar edilemeyeceğini,

4. Uygulanan indirim oranı düşük olup %50'den az olmamak kaydıyla indirim yapılması gerektiğini,

5. Kabul anlamına gelmemek kaydıyla, davacının alacak talepleri için faiz başlangıç tarihlerinin hatalı tespit edildiğini, hükmün 3095 sayılı Kanunî Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'un (3095 sayılı Kanun) 4/a maddesine aykırı kurulduğunu,

6. Bölge Adliye Mahkemesi tarafından davacının tashih talebi kabul edilerek ihbar tazminatı yönünden kararın değiştirildiğini, tashih kararı ile birlikte yalnızca İlk Derece Mahkemesi kararının yerinde olduğu yönünde karar verilmesi gerekirken yeniden hüküm kurulmasının ve davacı lehine yeniden vekâlet ücretine hükmedilerek davalı lehine hükmolunan vekâlet ücretinin kaldırılmasına karar verilmesinin hukuka aykırı olduğunu ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, Bölge Adliye Mahkemesince 07.05.2025 tarihli ek karar ile hükümde yapılan değişikliğin usule uygun olup olmadığına, iş sözleşmesine uygulanacak hukuka, husumete, davacının fazla çalışma, hafta tatili ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının ispat ve hesaplanması ile kısmi dava olarak talep edilen ücret alacağının ıslah tarihi itibarıyla zamanaşımına uğrayıp uğramadığına ve hükmedilen faize ilişkindir.

1.5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkındaki Kanun'un 24/1 hükmüne göre hukuk seçimi, taraflarca açıkça yapılabileceği gibi zımni olarak da yapılabilir. Yabancılık unsuru taşıyan bir iş sözleşmesinin varlığı karşısında, Türk hukukuna göre açılmış bir davada davalı tarafça en geç cevap dilekçesi ile yabancı hukukun uygulanması gerektiği yönünde itirazda bulunulmaması yahut en geç ön inceleme duruşmasında tarafların hukuk seçimi konusunda anlaşmamış olmaları durumunda uyuşmazlığa uygulanacak olan hukukun Türk hukuku olarak zımnen seçilmiş olduğunun kabulü gerekir. Buna göre somut uyuşmazlığa Türk hukukunun uygulanmasında bir isabetsizlik bulunmamaktadır.

2. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki

nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı vekilinin aşağıdaki paragrafların kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

3. Taraflar arasında öncelikle çözümlenmesi gereken uyuşmazlık, Bölge Adliye Mahkemesince 07.05.2025 tarihli ek karar ile hükümde yapılan değişiklik usule uygun olup olmadığı noktasındadır.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) "Hükümün tashihi" başlıklı 304/1 hükmü şöyledir:

"Hükümdeki yazı ve hesap hataları ile diğer benzeri açık hatalar, mahkemece resen veya taraflardan birinin talebi üzerine düzeltilir. Hüküm tebliğ edilmişse hâkim, tarafları dinlemeden hatayı düzeltemez. Davet üzerine taraflar gelmezse, dosya üzerinde inceleme yapılarak karar verilebilir."

6100 sayılı Kanun'un "Hükümün tazyihi" başlıklı 305. maddesi ise şöyledir:

"(1) Hüküm yeterince açık değilse veya icrasında tereddüt uyandırıyor yahut birbirine aykırı fıkralar içeriyorsa, icrası tamamlanıncaya kadar taraflardan her biri hükmün açıklanmasını veya tereddüt ya da aykırılığın giderilmesini isteyebilir.

(2) Hüküm fıkrasında taraflara tanınan haklar ve yüklenen borçlar, tazyih yolu ile sınırlandırılmaz, genişletilemez ve değiştirilemez."

Somut dosyada, davacı vekili ihbar tazminatı alacağına esas ücret tutarının hatalı belirlendiğini iddia ederek hükmün tazyihini talep etmiş olup Mahkemece talep kabul edilerek ihbar tazminatı alacağı yeniden hesaplanmak suretiyle "1.655,25 USD" olarak hüküm altına alınmış, 07.05.2025 tarihli tazyih kararı ile bu kez "1.812,51 USD" olarak kabul edilmiş ve buna bağlı olarak davalı taraf lehine hükmolunan yargılama giderleri ve vekâlet ücreti tutarları da gerekçeli karardan farklı olacak şekilde hüküm altına alınmıştır.

Taraflar aleyhine yükümlülük tutarlarının değiştirilecek şekilde hüküm sonucunun hükmün tashihi yoluyla değiştirilmesi mümkün olmayıp, yapılan değişikliğin açık bir hesap hatasından kaynaklı maddi bir hata niteliğinde de olmadığı anlaşılmaktadır. Yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler uyarınca, tazyih ile hüküm fıkrası değiştirilemez. 6100 sayılı Kanun'un 305/2 hükmü uyarınca, hüküm fıkrasının tazyih ile de değiştirilmesi mümkün değildir. Yapılan işlemin 6100 sayılı Kanun'un 305/A maddesi kapsamında da değerlendirilmesi mümkün olmadığından kararın bozulması gerekmiştir.

4. Davacının fazla çalışma alacağının ispat ve hesaplanması da taraflar arasında uyuşmazlık konusudur.

Fazla çalışmanın ispatı konusunda işyeri kayıtları, özellikle işyerine giriş ve işyerinden çıkışı gösteren belgeler, işyeri iç yazışmaları delil niteliğindedir. Ancak fazla çalışmanın bu tür yazılı belgelerle ispatlanamaması durumunda tarafların dinletmiş oldukları tanık beyanları ile sonuca gidilmesi gerekir. Bunun dışında herkesçe bilinen genel bazı vakıalar da bu noktada göz önüne alınabilir. İşçinin

fiilen yaptığı işin niteliği ve yoğunluğuna göre de fazla çalışma olup olmadığı araştırılmalıdır.

Fazla çalışmanın yazılı delil ya da tanıkla ispatı imkân dâhilindedir. İşyerinde çalışma düzenini bilmeyen ve bilmesi mümkün olmayan tanıkların anlatımlarına değer verilemez.

Çalışma sürelerinin ispatı noktasında davacı ile menfaat birliği bulunan tanıkların beyanlarına ihtiyatla yaklaşılması gerekir. Fazla çalışma alacağının ispatında salt menfaat birliği olan tanık beyanlarıyla sonuca gidilemez. Bununla birlikte başkaca delil ya da olgularla desteklenen bu tür tanık beyanlarına itibar edilmelidir. Bu çerçevede; işin ve işyerinin özellikleri, davalı tanıklarının anlatımları, iş müfettişinin düzenlediği tutanak veya raporlar ve aynı çalışma dönemi ile ilgili olarak söz konusu alacağın varlığına ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararları gibi hususlar başkaca delil ya da olgular olarak değerlendirilebilir.

Somut uyuşmazlıkta davacı; davalı işyerinde haftanın her günü 08.00-23.00 saatleri arasında çalışıldığını, fazla çalışma yaparak çalışmasına rağmen karşılığı ücretin ödenmediğini iddia etmiştir. İlk Derece Mahkemesince hükme esas alınan 23.09.2021 tarihli kök ve 06.01.2022 tarihli ek bilirkişi raporlarında davacı tanık beyanlarına göre davacının ayda iki haftanın yedi günü 08.00-23.00 saatleri arasında 2 saatlik ara dinlenme düşüldükten sonra haftalık 83,5 saat çalıştığı ve 38,5 saat fazla çalışma yaptığı, ayda iki haftanın altı günü yine 08.00-23.00 saatleri arasında 2 saatlik ara dinlenme düşüldükten sonra haftalık 78 saat çalıştığı ve 33 saat fazla çalışma yaptığı belirlenmiştir.

Yargılama sırasında dinlenen davacı tanıklarının işverene karşı açmış oldukları davaları olduğu, diğer bir anlatımla davacı ile menfaat birliği içinde buldukları anlaşılmaktadır. Bu durumda yukarıda da açıklandığı üzere tanıkların beyanlarına, ihtiyatla yaklaşılması ve ancak başkaca delil ve olgular ile desteklenmesi durumunda itibar edilmesi gerekmektedir.

Şu hâlde dosyaya yansıyan emsal dava dosyaları da dâhil olmak üzere dosya kapsamı dikkate alındığında, davacının ayda iki hafta haftanın yedi günü, ayda iki hafta ise haftanın altı günü olmak üzere 08.00-21.00 saatleri arasında ve günde iki saat ara dinlenme süresi kullanarak çalıştığı kabul edilmek suetiyle fazla çalışma ücreti alacağının hesaplanması dosya içeriğine daha uygun olduğundan hükmün bozulması gerekmiştir.

5. Yabancı para borcuna hangi faizin uygulanacağı 3095 sayılı Kanun'un "Yabancı para borcunda faiz" kenar başlıklı 4/a hükmünde düzenlenmiş olup ilgili düzenlemede "Sözleşmede daha yüksek akdi veya gecikme faizi kararlaştırılmadığı hâllerde, yabancı para borcunun faizinde Devlet Bankalarının o yabancı para ile açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faiz oranı uygulanır." kuralına yer verilmiştir.

Somut olayda uyuşmazlık konusu alacakların yabancı parayla tahsili talep edildiğinden hüküm altına alınan alacaklara Bölge Adliye Mahkemesince 3095 sayılı

Kanun'un 4/a maddesi gözetilerek faiz yürütülmüş ise de USD üzerinden açılmış bir yıllık vadeli mevduata Devlet bankalarınca uygulanan en yüksek faiz oranının uygulanacağına hükümde açıkça belirtilmemesi infazda tereddüt yaratır mahiyette olduğundan hatalı bulunmuştur.

VI. KARAR

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesinin 07.05.2025 tarihli ek kararı ile 19.03.2025 tarihli kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

23.12.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.